

Годинник

Сергій Пилипенко

Карель зарідко брав його з собою. Звичайно він виблискував своєю опуклою дахівкою з невеличкої чорненької пантофельки, яку виплела Карелеві Ганнуся зі свого кучерявого волосся. Це було тоді, як у гінких мандрівках кінної бригади, де вона сеструвала, Ганнуся два довгих місяці боролася з тифусом.

— Хоч ця пантофелька тобі, любий, лишиться на спогад за мене...

Але лишилася і пантофелька, і Ганнуся, і волосся її кучеряве ще й досі цілує довго й ніжно Карель, що вже змінив гостроверхого шишака на плискувату кепку.

Про минулі криваві літа нагадує тільки срібний годинник, де на споді дахівки написано:

"Героєві Червоної армії тов. Карелеві
від Реввійськради Кінної армії".

А в Ганнусі теж реліквія — маленький, як цяпочка, наганчик. Не розлучалася з ним майже ніколи.

Карель — латвієць. В його синяво-сірих очах відбилосся туманне небо далекої батьківщини, а з м'якої вимови завжди жартує полтавка Ганнуся.

Ось і тепер на околиці міста:

— Пий тебе лиха котина, — скрикує раптом Карель, по темному заїхавши ногою в баюру.

Ганнуся аж заходиться зо сміху:

— Це щоб коти калюжку випили, чи тебе лиха година побила, що ти такий недобачливий. Іди-бо сюди на горбок, — і кізкою пострибала ген-ген, — дожени, ведмежа не потрапо!

— Хай тепе фітер тохання, — обтрушувався десь у темряві Карель, намацуючи коло тину суху стежку.

Раптом з-за гину:

— Стій! Руки вгору!

Проти очей довгий "стаєр". Злодійська рука за барки. Лапає по кишенях.

— Порожній, як міська каса! А баба хитролоба — втекла. Ану, на чвал далі!

...Розгублений догнав "хитролобу". Взяла на глум:

— От тобі й герой кінармії! Добре, що штани подарували...

— Топре, топре! — перекинув уже сердито Карель. — Фсе потаруфали, фсе є...

— А годинник? — притьмом згадала.

— Ой, — полапав у кишенях, — патлюка!

Рішуче повернувся і намірився іти назад.

— Карельчику, любий, не треба! Він тебе вб'є. На хоч мого револьвера. І я з тобою, і я...

Повисла на руці, не пускала.

Карель невмолимий. Це дарунок реввійськради. Це здобуто його кров'ю. Його годинник не може бути в руках злодюжки. Ганьба йому, Карелеві, як не візьме назад.

— Ради нашого кохання! Ради всього найдорожчого!

Думка працювала гостро, прозорливо. Тисячі пригод минули, щоб зрештою трохи пощастювати — і ось тут, на пустельній околиці міста, за якусь дурницю втратити милого.

Ні! Чимсь треба відтрутити небезпеку, винайти спосіб...

— Карельчику, отже там далі поле. Він має вертати сюдою. Зробимо й ми йому засідку, як ото він тобі.

Так певніше.

Вблагала. Зглянувся. Принишкли за придорожнім кущем. Тільки Ганнуса теплою рукою ніжно гладить пошерхлу руку Карелеві, а в ній чорніє маленький наган.

У порожній тиші хлюпасті кроки. Муркоче під ніс зухвало й весело:

Я в тюрязі не бував,

Чим-чура, чура-ра!

Від міліції втівав —

Ку-ку!

Раптом з-за куща:

— Стій! Руки вгору!

Під самісінькі очі наган. Міцною рукою за барки. Дві маленьких — по кишенях. Видобувають назад пограбоване. Забирають зброю — довгий "стаєр".

— Тікай тепер насад, а то — кулю! Ну?

...Злодійський "стаєр" у Карела. Вдивляється, злісно кидає в калюжу. Заявляє Ганнусі переконано:

— Я — турень. То якась іршава рурка, — і додав вибачливо, — але темно, так темно пуло...

Злодій десь далеко плюскотів по калюжках, голосно лаючись, а Ганнуса на всі груди реготалася з винуватого вигляду свого північного велетня:

— На тобі, герою, твого годинника, та бахни хоч раз із нагана, щоб той не подумав, ніби й ми руркою воювали.

— Сама перестрашилася, а тепер на клум переш...

— Перу, перу на клум, на клумочок, щоб краще бачили очі.

...Перекидаючись жартами, пригадуючи кожную мить своєї пригоди, дісталосся подружжя додому.

— Іди помийся, злодію шляховий, а я тим часом вечеряти наготую. Чого ж ти стовбичиш?

Риб'ячими, безтямними очима дивився Карель на стінку біля ліжка. Рука нервово шоргала в кишені, щось покvapливо намагаючи.

Ганнуса й собі глянула мовчки на стінку, де з чорненької пантофельки визирала опукла дахівка Карелевого годинника.

Він зарідко брав його з собою.

27/II 1926 p.